

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Одеський державний екологічний університет

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні групи забезпечення
спеціальності
від « 31 » 08 2020 року
протокол № 1
Голова групи Шакірзанова Ж.Р.

УЗГОДЖЕНО
Декан (директор) Овчарук В.А.
Гідрометеорологічного інституту
Овчарук В.А.
(назва факультету, прізвище, ініціали)

СИЛЛАБУС

навчальної дисципліни
Нормативна база водокористування
(назва навчальної дисципліни)

103 Науки про Землю
(шифр та назва спеціальності)

Гідрологія і комплексне використання водних ресурсів
(назва освітньої програми)

магістр
(рівень вищої освіти)

денна
(форма навчання)

1 (рік навчання)	2 (семестр навчання)	4/120 (кількість кредитів ЄКТС/годин)	залік (форма контролю)
---------------------	-------------------------	--	---------------------------

Гідрології суші
(кафедра)

Одеса, 2020 р.

Автор: Кічук І.Д., ст.викладач.

(прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчена звання)

Поточна редакція розглянута на засіданні кафедри Гідрології суші від
«27 » 08 2020_ року, протокол № 1.

Викладач: лекційні заняття: Кічук І.Д., ст..викладач

(вид навчального заняття: прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчена звання)

практичні заняття Кічук І.Д.ст. викладач

Перелік попередніх редакцій

Прізвища та ініціали авторів	Дата, № протоколу	Дата набуття чинності

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета	<p>1. Вивчення правових основ водного господарства, їх складників – Водного Кодексу України, Закону про меліорацію земель України, законів природоохоронних закладів, інших законів та підзаконних актів направлено для ефективної структури управління і механізмів економічного регулювання охорони та використання водних ресурсів.</p> <p>2 Вироблення у студентів розуміння елементів законодавчої основи взаємовідносин між водокористувачами, сільськогосподарськими виробничими структурами і водним господарством при комплексному використанні водних ресурсів, вивчення економічних-правових механізмів природоохоронної діяльності і природокористування в Україні, спеціальних нормативів, які визначають умови використання вод, оцінку екологічного їхнього стану і включають нормативи екологічної безпеки водокористування.</p>
Компетентність	ПК07 Набуття знань щодо спеціальних нормативів, які визначають умови використання вод та методи оцінки екологічного їх стану, враховуючи басейновий принцип згідно положень Водної Рамкової Директиви 2000/60/ЄС.
Результат навчання	П09 Визначити наявну нормативно-правову базу водокористування з системою природоохоронних заходів згідно положень Водної Рамкової Директиви 2000/60/ЄС. Впроваджувати науково обґрунтовані нормативи природокористування та охорони довкілля і контроль за їх дотриманням.
Базові знання	<p><i>В результаті вивчення дисципліни – отримати знання з-</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • правових основ водного законодавства; • структури законодавчих основ нормативно-правової бази економіки природоохоронної діяльності та природокористування; • повноваження органів виконавчої влади з регулювання відносин у сфері меліорації земель та у інших отраслях. • нормативів гранично допустимого скидання забруднюючих речовин; • технологічних нормативів використання водних ресурсів.

	.Природоохоронного законодавства та впровадження окремих вимог законів України стосовно водного фактору, земель водного фонду, дозвільної системи по використанню водних ресурсів тощо.
Базові вміння	<ul style="list-style-type: none"> • Здатність визначити наявну нормативно-правову базу водокористування з системою природоохоронних заходів; • Визначати якими законами регламентується вплив меліоративних заходів на навколишнє середовище з урахуванням вимог законодавств. • Здатність через наукову літературу аналізувати сучасний стан водного законодавства України; • Впроваджувати природоохоронні заходи визначені Державними та регіональними програмами екологічного оздоровлення водних басейнів; • Досліджувати та впроваджувати нові методи і технології для обліку природних вод з метою підтримки екологічної безпеки
Базові навички	Аналізувати вплив та застосовувати закони та підзаконні акти у залежності від питань, які з'являються при використанні водних об'єктів за напрямками їх використання. Вміти працювати з нормативами, договорами по використанню водних об'єктів. Уміти складати, доводити до споживачів правові вимоги що до стану водних об'єктів і поширювати спеціальні вимоги законів та підзаконних актів для користувачів, включаючи попередження про небезпечні явища та раціональне використання і збереження водних ресурсів.
Пов'язані сила буси	немає
Попередня дисципліна	
Наступна дисципліна	
Кількість годин	Лекції-30 Практичні заняття -30 Лабораторні заняття - Семінарські заняття- Самостійна робота студентів-60

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
2.

2.1. Лекційні модулі

КОД	Назва модуля та тем	Кількість годин	
		аудиторні	CPC
ЗМ-Л1	<p>Обсяг нормативно-правових заходів. Право власності на природні об'єкти та право природокористування</p> <p>Тема 1 Визначення і завдання дисципліни. Обсяг нормативно-правових заходів. Закони, кодекси. Визначення термінів, що вживаються в законах.</p> <p>Тема 2. Методологічні основи функціонування людини і суспільства у природному середовищі. Основні форми взаємодії людини і суспільства з природним середовищем</p> <p>Тема 3. Джерела природноресурсових відносин. Конституційні засади природноресурсових відносин. Спеціальні закони та нормативно-правові акти органів центральної виконавчої влади, спеціальних органів управління.</p>	2 2 4	
	<p>Тема 4. Право власності на природні об'єкти та їх ресурси.</p> <p>Конституційні засади права власності на природні об'єкти .</p> <p>Право власності на природні об'єкти в природноресурсових кодексах та в природноресурсових законах.</p> <p>Зміст права власності на природні ресурси та його реалізація. Способи захисту і охорони права власності.</p>	4	
	<p>Тема 5. Право природокористування та його основні види</p> <p>Поняття і принципи природокористування.</p> <p>Основні види природокористування та їх юридичне закріплення. Загальне та спеціальне природокористування.</p> <p>Права та обов'язки природокористувачів</p>	4	8

	Підстави виникнення, зміни та припинення права природокористування		
ЗМ-Л2	<p>Умови використання вод, оцінка їхнього екологічного стану.</p> <p>Тема1. Порядок експлуатації водогосподарських систем, річок, водосховищ.</p> <p>Тема 2. Правові основи користування землями. Порядок оформлення орендних відносин</p> <p>Тема 3 Поняття водоохоронних зон та режим ведення господарської діяльності в них.</p> <p>Санітарні зони в межах водоохоронних.</p> <p>Тема 4. Перелік видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів.</p> <p>Захист водної середи. Захист ґрунтів.</p> <p>Особливості застосування спеціальних законодавчих вимог до використання водних ресурсів..</p> <p>Тема 5 Принципи еколого-економічної оцінки водних ресурсів.</p> <p>Регулювання користування водними об'єктами.</p> <p>Контроль за використанням і охороною вод. Облік та моніторінг використання вод. Ведення державного водного кадастру</p> <p>Нормативи екологічної безпеки водокористування</p>	2 2 2 4 4	7
	Разом	30	15

**Консультації: Кічук Іван Дмитрович вівторок, четвер 15.30 – 17.30.
317 ауд.**

2.2. Практичні модулі

Код	Назва модуля та тем	Кількість годин	
		аудиторні	CPC
ЗМ-П1	1.Водний кодекс України основний закон формування водно-екологічного правопорядку і забезпечення екологічної безпеки населення України.(вивчення	15	15

	статей) 2. Закон про меліорацію земель..Види меліорації земель та меліоративні заходи..Організаційно-правові основи проведення меліорації земель. Державний контроль за станом експлуатації меліоративних систем та використання меліорованих земель		
ЗМ-П2	1. Статті з Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», Основних напрямів державної політики України у галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки.	15	15
	Залік		15
	Разом	30	45

2.3 Самостійна робота студента та контрольні заходи

Код модуля	Завдання на СРС та контрольні заходи	Кількість годин	Строк проведення
ЗМ-Л1	<ul style="list-style-type: none"> Підготовка до лекційних занять, вивчення лекційного матеріалу, підготовка до модульної контрольної роботи Модульна контрольна робота КР-1 (обов'язково) 	3 5	1-7 7
ЗМ-П1	<ul style="list-style-type: none"> Підготовка до практичних занять Підготовка до УО під час захисту практичних робіт (обов'язково) 	15	1-7
ЗМ-Л2	<ul style="list-style-type: none"> Підготовка до лекційних занять, вивчення лекційного матеріалу, підготовка до модульної контрольної роботи Модульна контрольна робота КР-2 (обов'язково) 	2 5	7-15 15
ЗМ-П2	<ul style="list-style-type: none"> Підготовка до практичних занять Підготовка до УО під час захисту практичних робіт (обов'язково) 	15	7-15
Підготовка до заліку		15	15
Разом:		60	

Методика проведення та оцінювання контрольних заходів.

На оцінку двох теоретичних модулів ЗМ-Л1, ЗМ-Л2 та двох практичних – ЗМ-П1, ЗМ-П2 відводиться 100 балів. По 30 балів на кожен теоретичний модуль і по 20 балів – на практичний .

1.Методика проведення та оцінювання контрольного заходу ЗМ-Л1. На самостійну роботу ЗМ-Л1 відводиться 8 годин. Із них – 3 години на підготовку до лекційних занять, на підготовку до контрольної роботи №1 – 5 годин. Для ЗМ-Л1 використовується проведення модульної контрольної роботи, а максимальна сума балів, яку може отримати студент за контрольну роботу складає 30 (2 бали за кожну вірну відповідь).

2.Методика проведення та оцінювання контрольних заходів ЗМ-П1, ЗМ-П2 полягає в усному опитуванні студентів за матеріалами практичних занять. На оцінку УО практичних модулів відводиться по 20 балів у кожному модулі, відповідно. Методика проведення та оцінювання контрольних заходів ЗМ-П1, ЗМ-П2 полягає в оцінюванні активності студента на практичних заняттях, правильності виконаних розрахунків, умінні студента узагальнювати результати розрахунків, повноті відповідей на запитання.

3. Методика проведення і оцінювання контрольного заходу для ЗМ-Л2 аналогічна оцінці методики проведення та оцінювання контрольного заходу ЗМ-Л1. На самостійну роботу ЗМ-Л2 відводиться 7 годин. Всього на оцінку контрольної роботи ЗМ-Л2 відводиться 30 балів.

По кожному модулю контрольна робота складається із **15 тестових питань** за темами змістового модуля. Кожен тест у контрольній роботі оцінюється в 2 бали. Загальна оцінка підраховується за вірними відповідями.

4. Поточний контроль роботи студента у вигляді контрольних робіт та УО заноситься у інтегральну відомість і сума балів, яку отримав студент за всіма змістовними модулями формують кількісну оцінку.

Дисципліна закінчується заліком, тому підсумкова оцінка розраховується за формулою

$$B = 0,75 \times OZ + 0,25 \times OZKR;$$

$$B \geq 60 \% - \text{зарах}, B < 60 \% - \text{незарах},$$

де ОЗ – кількісна оцінка (у відсотках від максимально можливої) за змістовними модулями;

ОЗКР – кількісна оцінка (у відсотках від максимально можливої) залікової контрольної роботи.

5. Умови допуску до заліку (у балах, окремо): більше 30 балів за теоретичну частину, а також більше 20 балів за практичну частину.

6. Залікова контрольна робота складається із **30 тестових питань**. Кожен тест у контрольній роботі оцінюється в 2 бали. Загальна оцінка підраховується за вірними відповідями.

3. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

3.1. Модуль ЗМ-Л1 «**Обсяг нормативно-правових заходів. Право власності на природні об'єкти та право природокористування**».

3.1.1. Звернути увагу на такі розділи:

При вивчені **першого розділу** дисципліни студенти повинні засвоїти загальні відомості про водне господарство, обсяг нормативно-правових заходів. Увага приділяється термінам, що вживаються в законах.

У другому розділі вивчаються методологічні основи функціонування людини і суспільства у природному середовищі, основні форми взаємодії людини і суспільства з природним середовищем, джерела природноресурсових відносин.

При вивчені **третього розділу** особливу увагу приділяється питанням: конституційні засади природноресурсових відносин, спеціальні закони та нормативно-правові акти органів центральної виконавчої влади, повноваження органів виконавчої влади з регулювання відносин у сфері меліорації земель, спеціальних органів управління.

В **четвертому розділі** необхідно засвоїти: конституційні засади права власності на природні об'єкти, право власності на природні об'єкти в природноресурсових кодексах та в природноресурсових законах, зміст права власності на природні ресурси та його реалізація, правові відносини і права власності на інженерну інфраструктуру меліоративних систем та її окремі об'єкти.

При вивчені **п'ятого розділу** звернути увагу на поняття і принципи природокористування. Основні види природокористування та їх юридичне закріплення. Загальне та спеціальне природокористування. Права та обов'язки природо користувачів. Підстави виникнення, зміни та припинення права природокористування.

3.1.2. Питання для самоперевірки

№з/п	ЗАПИТАННЯ	ЛІТЕРАТУРА
	ЗМ-Л1	
1	Обсяг нормативно-правових заходів.	[2] С. 11-13
2	Методологічні основи функціонування людини і суспільства у природному середовищі .	[1] С. 5-8
3	Джерела природноресурсових відносин.	[1] с.50,51
4	Суб'єкти право власності на інженерну	[2] с.18,19

	інфраструктуру меліоративних систем та її окремі об'єкти	
5	Кому належить право власності на інженерну інфраструктуру міжгосподарських меліоративних систем та її окремі об'єкти?	[2] с.19
6	Схарактеризуйте поняття і принципи природокористування.	[1] с.93,94
7	Що відноситься до загального природокористування?	[2] с.31,32
8	Організаційно-правові основи проведення меліорації земель	[2] с.32
9	Які права користувачів меліорованих земель?	[2] с.37,38
10	Які основні умови для припинення права користування меліорованими землями?	[2] с.38
11	Що таке обмеження використання того чи іншого майна, або об'єктів права власності?	[2] с.38

3.1. Модуль ЗМ-Л2 «Умови використання вод, оцінка їхнього екологічного стану».

3.1.1. Звернути увагу на такі розділи:

- відомості про використання меліоративних земель. Студент повинен знати особливості експлуатації меліоративних земель у разі приватизації майна сільськогосподарських підприємств, які мають у своєму користуванні меліоровані землі. Державний контроль за станом експлуатації меліоративних систем та використання меліорованих земель. порядок приватизації меліоративних земель, порядок розв'язання спорів та відповіальність за порушення законодавства про меліорацію земель.
- Порядок користування земель водного фонду. Визначення та основні поняття. Права користувачів земель водного фонду.
- Поняття водоохоронних зон та режим ведення господарської діяльності в них. Санітарні зони в межах водоохоронних.
- Ведення Державного водного Кадастру. Правові основи користування землями. Порядок оформлення орендних відносин.
- Перелік видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів. Захист водної середи. Захист ґрунтів. Особливості застосування спеціальних законодавчих вимог до використання водних ресурсів.
- Принципи екологіко-економічної оцінки водних ресурсів. Контроль за використанням і охороною вод. Облік та моніторінг використання вод.

3.1.2. Питання для самоперевірки

№з/п	ЗАПИТАННЯ	ЛІТЕРАТУРА
ЗМ-Л2		
1	Визначте завдання водного законодавства України	[2] С. 47
2	Дайте визначення водного фонду України .	[2] С. 47,48
3	Які питання вирішує спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади з питань екології та природних ресурсів в галузі правління і контролю за використанням і охороною вод та відтворення водних ресурсів?	[2] с.48,49
4	Дайте визначення державному моніторингу вод.	[2] с.49
5	Хто може бути водокористувачем і які основні права водокористувачів?	[2] с.50,51
6	Що таке загальне водокористування і які його строки?.	[2] с.51
7	Які особливості користування малими річками?	[2] с.54,55
8	З якою метою створюються водоохоронні зони та прибережні захисні смуги?	[2] с.56,57
9	Як відбувається обмеження господарської діяльності в прибережних захисних смугах уздовж річок, навколо водойм та на островах?	[2] с.57,58
10	Які нормативи екологічної безпеки водокористування для водних об'єктів, води яких використовують для задоволення питних, господарсько- побутових та інших потреб населення?	[3] с.68,69
11	Яка передбачена відповіальність за порушення водного законодавства?	[2] с.58,59

3.2 Повчання щодо практичної частини дисципліни

3.2.1 При виконанні практичної роботи ЗМ-П1 студенти повинні

- Знати основне завдання водного законодавства.
- Знати зміст Водного кодексу України і його призначення.
- Вміти детально проаналізувати статі Водного кодексу України їх значення для регулювання правових відносин з метою забезпечення

збереження, науково обґрунтованого раціонального використання вод для потреб населення і галузей економіки.

- Знати правову основу Закону України „Про меліорацію земель”
- Вміти детально проаналізувати статі Закону України „Про меліорацію земель”, які у чіткій, логічній послідовності відображають правове поле та основні види меліоративної діяльності, визначають компетенцію суб’єктів меліорації земель, встановлюють джерела фінансування, порядок і вимоги до екологічно безпечної здійснення меліоративних заходів.

3.2.2 При виконанні практичної роботи ЗМ-П2 студенти повинні

- Знати основні напрями державної політики України у галузі охорони природного навколишнього середовища, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки.
- Знати основні приорітети охорони навколишнього природного середовища і раціонального використання природних ресурсів.
- Знати нормативи екологічної безпеки водокористування для водних об’єктів, води яких використовують для задоволення питних, господарсько-побутових та інших потреб населення.
- Вміти обґрунтувати напрями раціонального використання земельних та водних ресурсів і впровадження господарсько-технологічних заходів для відтворення їх екологічної функції.

4. ПИТАННЯ ДО ЗАХОДІВ ПОТОЧНОГО, ПІДСУМКОВОГО ТА СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

4.1. Тестові завдання до модульної контрольної роботи модуля ЗМ-Л1

№з/п	ЗАПИТАННЯ	ЛІТЕРАТУРА
	ЗМ-Л1	
1	Які існують форми взаємодії людини і суспільства з природою залежно від цілей та потреб, що задовольняються засобами природи?	[1] С. 7,8
2	Як можна розподілити природноресурсові відносини за їх правовим змістом?	[1] С. 12
3	Дайте визначення природноресурсовому праву України.	[1] с.16
4	Яка відмінність природноресурсових суспільних відносин від природоохоронних?	[1] с.16
5	Надайте визначення об'єктів природноресурсового права.	[1] с.17
6	Які існують принципи природноресурсового права?	[1] с.33,34
7	Що є джерелами природноресурсового права?	[1] с.50,51
8	Яка важлива особливість природноресурсового права?	[1] с.53
9	Дайте визначення права власності на природні об'єкти та їх ресурси.	[1] с.67,68
10	Кому належить право власності на води та водні об'єкти відповідно до водного законодавства?	[1] с.75 [3] с.191
11	Як забезпечується охорона права власності на природні ресурси?	[1] с.86
12	Що є підставами виникнення права природокористування?	[1] с.114
13	Як поділяється за видами природних об'єктів право природокористування?	[1] с.100
14	Що таке водний фонд України?	[3] с.190
15	Як поділяється водокористування за способами використання водних об'єктів?	[1] с.103 [2] с.50 [3] с.206
16	Які права водокористувачів?	[2] с.51 [3] с.206
17	Які існують обмеження права водокористувачів?	[3] с.208
18	Що таке право загального природокористування?	[1] с.104 [2] с.51 [3] с.208

19	Яке цільове призначення права загального водокористування?	[2] с.51 [3] с.208
20	Яка особливість права спеціального водокористування?	[2] с.52 [3] с.209
21	З якою метою здійснюється спеціальне водокористування?	[1] с.109 [3] с.209
22	Які строки спеціального водокористування?	[2] с.52 [3] с.210
23	Як регулюється діяльність у сфері меліорації земель?	[2] с.13
24	Як набувається і реалізується право власності на інженерну інфраструктуру меліоративних систем та її окремі об'єкти?	[2] с.18
25	Що є організаційно-правовою основою проведення меліорації земель?	[2] с.31
26	Що є підставою для надання земель для потреб меліорації?	[2] с.35
27	Яким документом регламентується експлуатація меліоративних систем?	[2] с.37
28	Які особливості експлуатації меліоративних систем у разі приватизації майна сільськогосподарських підприємств, які мають у своєму користуванні меліоровані землі?	[2] с.37,38
29	Які органи здійснюють державний контроль за станом експлуатації меліоративних систем та використанням меліорованих земель?	[2] с.39
30	Які загальні екологічні вимоги до меліорації земель?	[2] с.42,43

4.1. Тестові завдання до модульної контрольної роботи модуля ЗМ-Л2

№з/п	ЗАПИТАННЯ ЗМ-Л2	ЛІТЕРАТУРА
1	Який порядок експлуатації водогосподарських систем?	[3] с.218
2	Яка особливість експлуатації водосховищ? .	[3] с.218
3	Які обов'язки водокористувачів, що експлуатують споруди водогосподарських систем?	[3] с.218
4	Як класифікуються річки України відповідно до	[2] с.54

	Водного кодексу ?	[3] .218,219
5	Які особливості користування малими річками?	[2] с.54,55
6	Які заходи застосовуються для збереження водності річок і охорони їх від забруднення?	[2] с. 55
7	Який порядок надання земель водного фонду у постійне користування?	[3] с.220
8	Який порядок надання земель водного фонду у тимчасове користування?	[2] с.55 [3] с.220
9	Яка особливість використання земельних ділянок дна річок, озер, водосховищ?	[3] с.221
10	Що таке водоохоронна зона?	[2] с.56
11	Які дії забороняються на території водоохоронної зони?	[3] с.221
12	З якою метою створюються прибережні захисні смуги?	[2] с.56,57
13	Якою шириною встановлюються прибережні захисні смуги по обидва береги річок та навколо водойм уздовж урізу води (у меженний період) для малих річок, струмків і потічків, а також ставків площею менше 3 гектарів?	[2] с.56,57 [3] с.221,222
14	Якою шириною встановлюються прибережні захисні смуги по обидва береги річок та навколо водойм уздовж урізу води (у меженний період) для великих річок, водосховищ на них та озер?	[2] с.56,57 [3] с.221,222
15	Якщо крутизна схилів перевищує три градуси, як змінюється мінімальна ширина прибережної захисної смуги?	[2] с.56,57 [3] с.221,222
16	Якою шириною виділяється прибережна захисна смуга уздовж морів та навколо морських заток і лиманів?	[2] с. 57 [3] 222
17	Якими органами встановлюється порядок визначення розмірів і меж водоохоронних зон та режим ведення господарської діяльності в них?	[3] 222
18	З якою метою встановлюються зони відведення з особливим режимом користування?	[3] 223
19	Що таке зони санітарної охорони?	[3] 223
20	Як встановлюються межі санітарної охорони водних об'єктів ?	[3] 223
21	Які завдання контролю за використанням і охороною вод та відтворенням водних ресурсів?	[3] 199
22	Які органи здійснюють контроль за використанням і охороною вод та відтворенням водних ресурсів?	[3] 199
23	З якою метою проводиться державний моніторинг вод?	[3] 199
24	Які завдання державного обліку вод?	[3] 200
25	З якою метою проводиться державний облік водокористування?	[3] 200

26	Якими органами здійснюється державний облік поверхневих та підземних вод?	[3] 200
27	Які завдання державного водного кадастру?	[3] 201
28	З якою метою встановлюються нормативи в галузі використання і охорони вод та відтворення водних ресурсів?	[3] 204
29	Які завдання нормативів екологічної безпеки водокористування?	[3] 204
30	Для чого застосовуються екологічні нормативи якості води водних об'єктів?	[3] 204,205

Питання до модулю ЗМ-П1

1. Які існують види меліорації земель та меліоративні заходи?
2. Назвіть правові відносини і права власності на інженерну інфраструктуру меліоративних систем та її окремі об'єкти
3. Які повноваження органів виконавчої влади з регулювання відносин у сфері меліорації земель?
4. Які організаційно-правові основи проведення меліорації земель?
5. Який порядок виконання робіт при будівництві (реконструкції) меліоративних систем та окремих об'єктів інженерної інфраструктури?
6. Який порядок надання земель для потреб меліорації?
7. Які особливості експлуатації меліоративних систем у разі приватизації майна сільськогосподарських підприємств, які мають у своєму користуванні меліоровані землі?
8. Як відбувається проведення державного контролю за станом експлуатації меліоративних систем та використанням меліорованих земель?
9. Які екологічні вимоги до проектування, будівництва (реконструкції) і експлуатації меліоративних систем та окремих об'єктів інженерної інфраструктури?

Питання до модулю ЗМ-П2

1. Які основні напрями державної політики України у галузі охорони природного навколошнього середовища, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки?
2. Найдайте характеристику негативних чинників, які призвели до гострої екологічної ситуації в Україні.
3. Яка основна проблема екологічного стану водних об'єктів всіх водних басейнів України?

4. Які основні приорітети охорони навколошнього природного середовища і раціонального використання природних ресурсів?
5. Надайте обґрунтування напрямів раціонального використання земельних ресурсів та впровадження господарсько-технологічних заходів для відтворення їх екологічної функції.
6. Які існують нормативи екологічної безпеки водокористування для водних об'єктів, води яких використовують для задоволення питних, господарсько-побутових та інших потреб населення?
7. Назвіть методи удосконалення системи управління охороною та використанням водних ресурсів.
8. Які існують методи відродження і підтримання сприятливого гідрологічного стану річок та заходи боротьби із шкідливою дією вод?

4.5. Тестові завдання до заліку

№з/п	ЗАПИТАННЯ	ЛІТЕРАТУРА
1	Які існують форми взаємодії людини і суспільства з природою залежно від цілей та потреб, що задовольняються засобами природи?	[1] С. 7,8
2	Як можна розподілити природноресурсові відносини за їх правовим змістом?	[1] С. 12
3	Дайте визначення природноресурсовому праву України.	[1] с.16
4	Яка відмінність природноресурсових суспільних відносин від природоохоронних?	[1] с.16
5	Надайте визначення об'єктів природноресурсового права.	[1] с.17
6	Які існують принципи природноресурсового права?	[1] с.33,34
7	Що є джерелами природноресурсового права?	[1] с.50,51
8	Яка важлива особливість природноресурсового права?	[1] с.53
9	Дайте визначення права власності на природні об'єкти та їх ресурси.	[1] с.67,68
10	Кому належить право власності на води та водні об'єкти відповідно до водного законодавства?	[1] с.75 [3] с.191
11	Як забезпечується охорона права власності на природні ресурси?	[1] с.86
12	Що є підставами виникнення права	[1] с.114

	природокористування?	
13	Як поділяється за видами природних об'єктів право природокористування?	[1] с.100
14	Що таке водний фонд України?	[3] с.190
15	Як поділяється водокористування за способами використання водних об'єктів?	[1] с.103 [2] с.50 [3] с.206
16	Які права водокористувачів?	[2] с.51 [3] с.206
17	Які існують обмеження права водокористувачів?	[3] с.208
18	Що таке право загального природокористування?	[1] с.104 [2] с.51 [3] с.208
19	Яке цільове призначення права загального водокористування?	[2] с.51 [3] с.208
20	Яка особливість права спеціального водокористування?	[2] с.52 [3] с.209
21	З якою метою здійснюється спеціальне водокористування?	[1] с.109 [3] с.209
22	Які строки спеціального водокористування?	[2] с.52 [3] с.210
23	Як регулюється діяльність у сфері меліорації земель?	[2] с.13
24	Як набувається і реалізується право власності на інженерну інфраструктуру меліоративних систем та її окремі об'єкти?	[2] с.18
25	Що є організаційно-правовою основою проведення меліорації земель?	[2] с.31
26	Що є підставою для надання земель для потреб меліорації?	[2] с.35
27	Яким документом регламентується експлуатація меліоративних систем?	[2] с.37
28	Які особливості експлуатації меліоративних систем у разі приватизації майна сільськогосподарських підприємств, які мають у своєму користуванні меліоровані землі?	[2] с.37,38
29	Які органи здійснюють державний контроль за станом експлуатації меліоративних систем та використанням меліорованих земель?	[2] с.39
30	Які загальні екологічні вимоги до меліорації земель?	[2] с.42,43

31	Який порядок експлуатації водогосподарських систем?	[3] с.218
32	Яка особливість експлуатації водосховищ? .	[3] с.218
33	Які обов'язки водокористувачів, що експлуатують споруди водогосподарських систем?	[3] с.218
34	Як класифікуються річки України відповідно до Водного кодексу ?	[2] с.54 [3] .218,219
35	Які особливості користування малими річками?	[2] с.54,55
36	Які заходи застосовуються для збереження водності річок і охорони їх від забруднення?	[2] с. 55
37	Який порядок надання земель водного фонду у постійне користування?	[3] с.220
38	Який порядок надання земель водного фонду у тимчасове користування?	[2] с.55 [3] с.220
39	Яка особливість використання земельних ділянок дна річок, озер, водосховищ?	[3] с.221
40	Що таке водоохоронна зона?	[2] с.56
41	Які дії забороняються на території водоохоронної зони?	[3] с.221
42	З якою метою створюються прибережні захисні смуги?	[2] с.56,57
43	Якою шириною встановлюються прибережні захисні смуги по обидва береги річок та навколо водойм уздовж урізу води (у меженний період) для малих річок, струмків і потічків, а також ставків площею менше 3 гектарів?	[2] с.56,57 [3] с.221,222
44	Якою шириною встановлюються прибережні захисні смуги по обидва береги річок та навколо водойм уздовж урізу води (у меженний період) для великих річок, водосховищ на них та озер?	[2] с.56,57 [3] с.221,222
45	Якщо крутизна схилів перевищує три градуси, як змінюється мінімальна ширина прибережної захисної смуги?	[2] с.56,57 [3] с.221,222
46	Якою шириною виділяється прибережна захисна смуга уздовж морів та навколо морських заток і лиманів?	[2] с. 57 [3] с.222
47	Якими органами встановлюється порядок визначення розмірів і меж водоохоронних зон та режим ведення господарської діяльності в них?	[3] с. 222
48	З якою метою встановлюються зони відведення з особливим режимом користування?	[3] с. 223
49	Що таке зони санітарної охорони?	[3] с. 223
50	Як встановлюються межі санітарної охорони водних об'єктів ?	[3] с. 223
51	Які завдання контролю за використанням і охороною вод та відтворенням водних ресурсів?	[3] с. 199
52	Які органи здійснюють контроль за використанням і	[3] с. 199

	охороною вод та відтворенням водних ресурсів?	
53	З якою метою проводиться державний моніторинг вод?	[3] с. 199
54	Які завдання державного обліку вод?	[3] с. 200
55	З якою метою проводиться державний облік водокористування?	[3] с. 200
56	Якими органами здійснюється державний облік поверхневих та підземних вод?	[3] с. 200
57	Які завдання державного водного кадастру?	[3] с. 201
58	З якою метою встановлюються нормативи в галузі використання і охорони вод та відтворення водних ресурсів?	[3] с. 204
59	Які завдання нормативів екологічної безпеки водокористування?	[3] с. 204
60	Для чого застосовуються екологічні нормативи якості води водних об'єктів ?	[3] с. 204,205

ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Основна

1. Каракаш І.І. Природноресурсове право України: навч.посібник. К: Істина, 2005. 376 с.
2. Кулібабін О.Г. Правові аспекти водного господарства. Конспект лекцій. Одеса, 2005. 59 с.
3. Збірник: Законодавство України про довкілля т.2, Х.: ТОВ «Одісей», 2006, - 680 с.

Додаткова

1. Довідник з питань економіки та фінансування природокористування і природоохоронної діяльності. В. Геопrint Київ. 2000р.
2. Закон України «Про меліорацію земель» від 14 січня 2000 р. №13-89-XIV.
3. Водний кодекс України (станом на 20 квітня 2004 року). – К.: видавничий дім «Ін Юре», 2004. 136 с.
4. Калениченко Л.І., Карук Б.П., Тищенко О.І. Управління водогосподарськими комплексами. Навчальний посібник. Київ. 2000 р.
5. Гетьман А.П., Шульга Н.В. та ін. Екологічне право України в запитаннях та відповідях. Навчальний посібник. Х.: ТОВ «Одісей», 2008. 480 с.
6. Балюк Г.І. Конспект лекцій у схемах (Загальна і Особлива частини), навчальний посібник. К.: Юрінком Інтер, 2006. 192 с.
7. Шакірзанова Ж.Р., Кічук Н.С. Гідрохімія річок і водойм України: навчальний посібник. Одеса ,ODEKU, 2019. 124 с
8. Електронна бібліотека ОДЕКУ www.library-odeku.16mb.com
9. Репозітарій ОДЕКУ <http://eprints.library.odeku.edu.ua/>